

A SZAKTERÜLETI KOLLÉGIUMOKHOZ TARTOZÓ SZAKÉRTŐI CSOPORTOK ÜGYRENDJE

1. Jogszabályi felhatalmazás

1.1 A szakértői csoportok ügyrendjének jogszabályi alapja a tudományos kutatásról, fejlesztésről és innovációról szóló 2014. évi LXXVI. törvény (a továbbiakban: KFItv.) és a Nemzeti Kutatási, Fejlesztési és Innovációs Alapból meghirdetett pályázatok és finanszírozott támogatások kezelésének eljárásrendjéről szóló elnöki utasítás (a továbbiakban: NKFI Alap Eljárásrend). A szakértői csoportok működésére továbbá – amennyiben jelen ügyrend eltérő szabályokat nem állapít meg – alkalmazni kell a Nemzeti Kutatási, Fejlesztési és Innovációs Hivatal (a továbbiakban: NKFI Hivatal) elnöke által kiadott, az NKFI Hivatal által működtetett szakértői csoportokra vonatkozó általános ügyrendet.

1.2 A jelen ügyrend hatálya a KFItv. szerinti szakterületi kollégiumokhoz (a továbbiakban: kollégiumok) tartozó szakértői csoportoknak a pályaművekre vonatkozó, pályázati döntést előkészítő és rangsoroló eljárására, valamint a projektek beszámolóit értékelő szakértői csoportok eljárásaira terjed ki.

2. Szervezeti háttér

2.1 Az NKFI Hivatal kollégiumokat működtet a KFItv. 25. § (4) és (5) bekezdése szerinti felhatalmazás alapján:

- a bölcsészet- és társadalomtudományok,
  - a matematika, fizikai, kémiai és mérnöki tudományok,
  - az agrár-, környezet-, ökológiai és földtudományok,
  - az orvosi és biológiai tudományok
- területén, továbbá vegyes tárgyalású rendben.

2.2 A pályaművek és a támogatott projektek beszámolóinak értékelésére irányuló testületi értékelő munka egységei a kollégiumokhoz rendelt szakterületi szakértői csoportok (a továbbiakban együttesen: szakértői csoportok). A szakértői csoportok megnevezését és az általuk kezelt szakterületeket az NKFI Hivatal elnöke határozza meg és azt a hivatal honlapján közzéteszi.

2.3 A szakértői csoportot a szakértői csoport elnöke vezeti.

2.4 Az adott szakértői csoporthoz szakterületi illetékesség szerint besorolt pályaművek előzetes szakmai értékeléséhez a szakértői csoport a csoport elnökének útján a KFI tv. szerinti anonim szakértőket kérhet fel a szakértői csoport tagjai vagy az NKFI Hivatal által e célból működtetett adatbázisba regisztrált szakértők közül (a felkérendő szakértői körrel a szakértői csoport elnökének véleménye alapján a kollégium elnöke dönt). Az előbbieket felkért szakértők az általuk készített írásos értékelést az Elektronikus Pályázati Rendszerbe (EPR) kötelesek feltölteni.

2.5 Ha a kollégiumok az NKFI Hivatal elnökének rendelkezése alapján vegyes tárgyalási rendben járnak el, az NKFI Hivatal elnökének döntése szerint a szakterületi kollégiumokhoz tartozó szakértői csoportokon kívül további szakértői csoportok (bizottságok) is létrehozhatók, amelyeknek eljárására az állandó szakértői csoportokra vonatkozó szabályokat kell egyebekben alkalmazni.

3. Feladatkörök, működési feltételek

3.1 A szakértői csoport testületi feladatai

- a. a szakértők értékelő pontszáma és véleménye, valamint a szakértői csoport értékelése alapján szakmailag rangsorolja a beérkezett pályázatokat és azok támogathatóságáról javaslatot készít a kollégium részére;
- b. a szakértői vélemények és pontozás eredménye alapján javaslatot készít a záró beszámoló elfogadására vagy elutasítására vonatkozóan.

3.2 A szakértői csoport elnökének általános feladatai

- a. összehívja a szakértői csoport ülését;
- b. előkészíti, levezeti és koordinálja a szakértői csoport ülését;
- c. a pályázatok szakmai véleményezésére a szakértői csoport tagjai javaslatának figyelembevételével anonim szakértőket (a bírálati eljárás típusának megfelelően anonim szakértőt vagy szakértői csoport tagot) jelöl ki;
- d. véleményezői, anonim szakértői tevékenységet is végezhet;
- e. a rangsoroló szakértői csoportülésre meghívja az illetékes kollégium elnöke által kijelölt

- kollégiumi tagot;
- f. koordinálja a szakértői csoportülések munkáját, felügyeli a pályázatok támogathatóságára tett, a szakértői csoport által javasolt rangsor kialakítását;
  - g. ellenőrzi a szakmai teljesítésről beszámoló részjelentést – szükség esetén anonim szakértő közreműködésével –, és javaslatot tesz a projekt további támogathatósága tárgyában;
  - h. a záró beszámolók véleményezésére legalább egy anonim szakértőt jelöl ki, aki a szakértői csoport számára írásos véleményt készít;
  - i. a szakértői vélemények alapján tájékoztatja a kollégiumot a szakértői csoport záróbeszámoló elfogadására vagy elutasítására vonatkozó javaslatáról, elfogadás esetén az értékelési pontszámra is kiterjedően;
  - j. az NKFI Hivatal részére, felkérésre szakmai véleményt ad a pályázat- és projektmenedzsment tárgyában felmerülő, hozzá intézett kérdésekben;
  - k. képviseli a szakértői csoport álláspontját a kollégium ülésén, elháríthatatlan távolléte vagy akadályoztatása esetén a szakértői csoport képviselőjére felkéri a szakértői csoport valamely tagját;
  - l. javaslatot tesz a szakértői csoport tag felkérésének meghosszabbítására vagy szakértői csoporttag felkérésére a kollégium elnökének;
  - m. javaslatot tesz a kollégium elnökének az adott pályázatnak a támogatói döntés meghozataláig tartó időszakra az összeférhetetlenség miatt kizárt vagy a testületi tagságát szüneteltető szakértői csoporttag helyett felkérendő helyettesítő szakértői csoport tagok, továbbá a speciális szakértelem biztosítása érdekében kijelölt, eseti szakértői csoport tagok személyére (az előbbiek szerint javasolt szakértői csoporttagot az NKFI Hivatal elnökének felhatalmazása alapján a kutatás-fejlesztési elnökhelyettes kéri fel);
  - n. az NKFI Hivatal kutatás-fejlesztési elnökhelyettesének felkérésére külön összefoglalót készít a pályázati kiírások és a pályázatok tapasztalatairól (technikai, véleményezési, egyéb), továbbá az adott évben kiemelkedő minősítéssel lezárult projektekről.

3.3 A szakértői csoport tagjának feladatai

- a. javaslatot tesz a szakértői csoportelnök számára a szakértői csoporthoz tartozó pályázatok véleményezésére felkérendő anonim szakértőkre;
- b. a szakértői csoport elnökének felkérésére véleményezői, anonim szakértői tevékenységet végez saját szakértői csoporti eljárásában, valamint külön felkérés alapján a más szakértői csoporthoz tartozó pályaművek és projektek vonatkozásában;
- c. a számára kijelölt pályaművekről – az ezekhez beérkezett anonim szakértői vélemények áttekintése után – írásos referálói véleményt készít és azt az EPR-ben rögzíti;
- d. részt vesz a szakértői csoportülésen, a referálói véleményét szóban ismerteti a szakértői csoporttal, az általa nem referált pályázatokról kifejtheti véleményét;

- e. a számára kijelölt projekt részjelentéseit és záró beszámolját véleményezi.

3.4 Összeférhetetlenségi szabályok

- 3.4.1 A szakértői csoport elnöke és tagjai is kötelesek megtenni a szakértői csoportok általános ügyrendjében foglalt, jelen ügyrend melléklete szerinti titoktartási és összeférhetetlenségi nyilatkozatot.
- 3.4.2 A szakértői csoport ülése elején a szakértői csoport tagjai előre és írásban nyilatkoznak arról, hogy melyik pályamű tárgyalásánál áll fenn összeférhetetlenségük. Az egyes pályaművek esetén érintett szakértői csoporttagok az összeférhetetlenséggel érintett pályamű szakértői csoport vitája során nem lehetnek jelen és az érintett pályaműről nem szavazhatnak.
- 3.4.3 Elektronikus szavazás esetén az összeférhetetlenséget a szavazó rendszerben fel kell tüntetni, a szavazási program gondoskodik az összeférhetetlen szavazat figyelmen kívül hagyásáról.

3.5 A szakértői csoport működése

- a. A szakértői csoport döntéseit, javaslatait a szakértői csoport ülésén hozza meg. A szakértői csoport elnöke – a pályázatok értékelési ütemterve, határidői alapján – dönt a szakértői csoport ülésének formájáról: a szakértői csoport üléseit személyes részvétellel történő vagy távollévők közötti ülés formájában (elektronikus hírközlőhálózaton keresztül) bonyolítja le. A rangsoroló szakértői csoportüléseket a rangsorokról döntő kollégiumi ülés előtt legkésőbb egy héttel kell megtartani. Az ülést elsősorban az NKFI Hivatal hivatalos helyiségében, indokolt esetben ettől eltérően, a szükséges technikai feltételeket biztosító helyszínen kell lefolytatni.
- b. A szakértői csoport ülésén a szakértői csoport elnöke és tagjai rendelkeznek szavazati joggal, a szakértői csoport akkor határozatképes, ha a szavazati joggal rendelkező tagjainak több mint fele jelen van. A szakértői csoport döntéseit egyszerű szótöbbséggel, írásos szavazással (amennyiben az NKFI Hivatal elnöke másként nem rendelkezik, az EPR-en vagy e-mailen keresztül) hozza. Amennyiben az elektronikus szavazás lebonyolítása akadályba ütközik (például informatikai rendszer meghibásodása, adatbiztonsági okok), a szakértői csoport elnöke – az NKFI Hivatal kutatás-fejlesztési elnökhelyettesével egyeztetve – papír alapú szavazást is elrendelhet.
- c. A szakértői csoport ülésén – a szakértői csoport tagjain kívül – jelen kell lennie a Kutatás-fejlesztési Főosztály vezetője által kijelölt, a főosztály állományába tartozó pályázati koordinátornak (jelen ügyrendben a továbbiakban: szakterületi referens) is, továbbá azon részt vehet a kutatás-fejlesztési elnökhelyettes és a Kutatás-fejlesztési Főosztály vezetője. A szakterületi referens közreműködik a szavazás lebonyolításában és az eredmények összesítésében, kérésre felvilágosítást ad az ülésre vonatkozó szabályokról, jelzi a szakértői csoport elnökének, ha ezen szabályok megsértését észleli (a szabálytalanság ismertetését és a szakterületi referens jelzését az emlékeztetőben rögzíteni kell); a szakterületi referens szakmai

kérdésben nem nyilváníthat véleményt. A rangsoroló szakértői csoport üléseinek állandó meghívottja az illetékes kollégium elnöke vagy az általa kijelölt kollégiumi tag, azzal, hogy a pályamű értékelését befolyásoló érdemi hozzászólást az ülésen nem tehet.

- d. A szakértői csoport ülésein megtárgyalandó napirendet a meghívóval együtt a tagoknak az ülés előtt legalább hét naptári nappal a szakterületi referens küldi meg, aki a meghívó továbbításával egyidejűleg gondoskodik a napirend szerinti pályaművek dokumentumainak (ide értve a pályaműről készült szakértői véleményeket is) az EPR-ben való elérhetővé tételéről is.
- e. A szakértői csoport üléséről hangfelvétel és emlékeztető készül, amelynek elkészítéséről a szakterületi referens gondoskodik. A hangfelvételt 5 évig kell megőrizni, ezt követően a felvétel megsemmisítendő. Az emlékeztetőt a szakterületi referens készíti el, legkésőbb az ülést követő 7 napon belül és azt a szakértői csoport elnöke, továbbá legalább egy szakértői csoport tag hitelesíti, illetve aláírja a szakterületi referens. Az emlékeztető egy példányának és a hangfelvételnek a megőrzéséről a szakterületi referens gondoskodik.
- f. A szakértői csoport ülésére egyebekben a szakértői csoportok általános ügyrendjében foglaltak irányadók.

4. A szakértői csoport értékelés és a pályaművek rangsorolásának részletes szabályai

4.1 A szakértői csoport értékelés célja, hogy elősegítse a legkiválóbb, eredeti, új tudományos ismeretek megszerzésének esélyét ígérő pályaművek kiválasztásával a Nemzeti Kutatási, Fejlesztési és Innovációs Alapból biztosított közfinanszírozású kutatási támogatások optimális felhasználását.

4.2 A pályaműveket a pályázati kiírásban meghatározott formájában és tartalmában, a pályaműben szereplő adatokkal lehet az értékelés során figyelembe venni. A részletes szakmai értékelési szempontokat a pályázati kiírás tartalmazza.

4.3 Az értékelés során különösen vizsgálni kell a támogatási kérelem szerint igényelt támogatási összeg és a projekt megvalósítására tervezett idő realitását, a jelentős mértékben túlzott támogatási igény így megalapozhatja a pályamű elutasítását.

4.4 A szakértői csoport nem tárgyalhat a pályaművek rangsoráról, ha nem áll rendelkezésére minden, napirend szerinti pályaműről legalább két szakértői vélemény (egyebekben törekedni kell arra, hogy az egyes pályaművekről kettőnél több értékelés álljon rendelkezésre).

4.5 A tematikailag több szakterületet érintő pályaművek esetében az illetékes kollégiumi elnök javaslata alapján egynél több szakértői csoport is bevonható a pályamű értékelésébe, megállapítva az

értékelésért elsődlegesen felelős szakértői csoportot. Ilyen esetben az értékelésért elsődlegesen felelős szakértői csoport mellett kijelölt szakértői csoport szakterületéről – az illetékes szakmai kollégium elnökének eltérő rendelkezése hiányában – elegendő egy szakértői vélemény elkészítéséről gondoskodni és azt határidőben feltölteni az EPR-be.

4.6 Minden pályaműről a szakértői csoport elnöke által kijelölt, legalább egy szakértői csoport tag referál. A referáló tagok az ülés előtt véleményüket – a szakértői csoport elnöke által meghatározott időpontig – rögzítik az EPR-ben. A referáló tagok rögzített véleményükben a szakértői csoport számára egyrészt szöveges véleményt állítanak össze, másrészt értékelési javaslatot dolgoznak ki (pontszámot és támogatási javaslatot a támogatandó/nem támogatandó lehetőségek egyikének megjelölésével). Legalább egy olyan szakértői csoport tagot ki kell jelölni referálónak, aki nem volt az adott pályamű anonim szakértője a pályázati vagy a beszámoltatási időszakban.

4.7 Ha a referáló tag több pályaművet referál, akkor a pályaműveket egymáshoz képest rangsorolnia kell (pontszám vagy sorrend használatával). A referáló tag véleményét, valamint az összesített (anonim) szakértői véleményeket a bizottsági ülés előtt minden szakértői csoport tag megtekintheti az EPR-ben.

4.8 A szakértői csoport ülésén a pályaművek értékelését – a rövidített eljárás kivételével – részletes vitában tárgyalják. A szakértői csoport szerint összeférhetetlen, értékelhetetlen vagy felületes anonim szakértői véleményt ki kell zárni az értékelésből, ennek indoklását a testületi véleményben meg kell fogalmazni.

4.9 Amennyiben a szakértői csoport tizenötönél több pályaművet értékel, előzetes sorrendet állíthat fel a szakértői vélemények és a referáló tagok véleménye alapján. A rangsor utolsó harmadába eső pályaműveket a szakértői csoport rövidített eljárásban tárgyalhatja azzal, hogy a szakértői csoport bármelyik tagja kérheti, az előbbieket szerint az utolsó harmadba eső pályamű részletes megtárgyalását. Az utolsó harmadba eső pályaművek rangsorolása – amennyiben azok tárgyalása rövidített eljárásban valósul meg – a szakértői vélemények pontszámai alapján történik.

4.10 A szakértői csoport a szakmai sorrend megállapítása után az egyes pályaművek költségtervének realitását véleményezi nyílt vitában.

4.11 A szakértői csoport javaslatot tehet a magas szakmai színvonalú, értékes eredményeket ígérő, de a megvalósíthatóság tekintetében az átlagosnál nagyobb kockázattal bíró pályaművek támogatására is. A szakértői csoport javaslatában ki kell térni az első kutatási szakasz javasolt hosszára és az induló támogatási összegre.

4.12 A szakértői csoport az anonim szakértők által készített vélemények minőségét is értékelheti, az

értékelést a szakértői adatbázis hivatali, nem nyilvános részében lehet rögzíteni minőségbiztosítási célból.

4.13 A szakértői csoport a támogatásra javasolt pályázatok esetén egyértelmű, végleges rangsorolást készít, osztott sorrendet (holtversenyt) nem lehet kialakítani. A rangsorolásnál nem kerül sor a szakmapolitikai, tudománypolitikai szempontok érvényesítésére, a szakértői csoport a szakmapolitikai véleményét, javaslatát a sorrend kialakításától függetlenül fogalmazhatja meg a kollégium számára.

4.14 A pályamű, a szakértői vélemények és a részletes vitában elhangzottak alapján minden szakértői csoport tag a csoport elnökének a szavazás formájára vonatkozó rendelkezése szerint, az EPR-en vagy e-mail keresztül, titkosan szavaz a 4.1.13 pont szerinti rangsor-javaslatról.

4.15 A pályaművek rangsorának megállapítása az alábbiak szerint történik:

Minden jelenlévő szakértői csoport tag titkos szavazás során sorrendbe rendezi az összes olyan pályaművet, amelyeknél nem áll fenn összeférhetetlensége. Az egyes pályaművekre adott rangsorszámok mediánja (statisztikai helyzeti középértéke) alapján alakul ki a szakértői csoport által javasolt rangsor. Osztott sorrend esetén (holtversenyben) az azonos rangsorszámokat újabb szavazással kell feloldani. A szavazással kialakított rangsorban a szakértői csoport döntési javaslata szerint, az NKFI Alap Eljárásrendjében foglaltakkal összhangban kell megjelölni a támogatandó (T) és a nem (N) támogatandó pályaműveket.

4.16 A rangsorolást követően a szakértői csoport kialakítja szöveges véleményét (testületi vélemény). Ebben a szakértői csoport felhasználja az anonim szakértői véleményeket és a referáló tagok írásos véleményét, elemzi az adott pályamű erősségeit és gyengeségeit, valamint hiányosságok/gyengeségek esetleges javításának lehetőségeit. A szakértői csoport hatásköre eldönteni azt, hogy a pályázatról alkotott testületi véleménye kialakításánál a pályaművekre vonatkozó anonim szakértői véleményeket milyen súllyal veszi figyelembe. A testületi véleményben ki kell térni arra is, ha a szakértői csoport nem ért egyet valamely anonim szakértői véleménnyel.

4.17 A szavazás eredményeként kapott sorrend elfogadása nyílt szavazással, egyszerű szótöbbséggel történik, a szavazás formáját és eredményét az emlékeztetőben rögzíteni kell. A testületi véleményt legkésőbb az ülést követő 7 napon belül az ülésen készült hangfelvétel alapján írásba kell foglalni, majd a szakértői csoport elnöke által jóváhagyott végleges megszövegezéssel a szakértői csoport tagjai (ide nem értve az összeférhetetlenséggel érintett tagokat) számára az elektronikus pályázatkezelő rendszerben hozzáférhetővé kell tenni.

4.18 A szakértői csoport sorrend- és támogatási javaslatát az NKFI Hivatal kutatás-fejlesztésért felelős

elnökhelyettese szabályszerűségi szempontból ellenőrizheti, szabálytalanság gyanúja esetén jelzéssel élhet az illetékes kollégiumi elnök vagy az NKFI Hivatal elnöke felé.

Jelen Ügyrend 2017. június 15-én lép hatályba.

Jóváhagyom:

Dr. Pálinkás József
elnök

The circular stamp contains the text "KUTATÁSI, FEJLESZTÉSI ÉS INNOVÁCIÓS HIVATAL" around the perimeter and "Elnök" at the top. In the center of the stamp is a small emblem of a building.

Melléklet:

- 1. sz. melléklet – Összeférhetetlenségi, titoktartási és hozzájáruló nyilatkozat
- 2. sz. melléklet – Hozzájáruló nyilatkozat hangfelvétel készítéséhez